

A nemzetiszocialista Németország és a náci ideológia kiépítése

Az első világháborút követő Versailles-i békeszerződés és a gazdasági problémák súlyos válságot okoztak Németországban. A helyzetet tovább rontotta az 1929-ben kitört világválság, amely drámaian növelte a munkanélküliséget és a társadalmi elégedetlenséget. Ebben a helyzetben erősödött meg a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt (NSDAP), amely radikális megoldásokat ígért a problémákra.

Hitler már az 1920-as évek elején kifejtette politikai elképzeléseit, amelyeket *Mein Kampf* című könyvében foglalt össze. Ideológiája a szélsőséges nacionalizmus, az antiszemitizmus és a fajelmélet hármánján alapult. A náci mozgalom első nagy fellépése, az 1923-as müncheni sörpuccs ugyan kudarcot vallott, de Hitler hatalomra jutása 1933. január 30-án, mint Németország kancellárja, fordulópontot jelentett.

A náci diktatúra kiépítése gyorsan lezajlott. A Reichstag 1933-as felgyújtását ürügyként használták arra, hogy megszüntessék a politikai ellenfelek jogait és bevezessék az egypártrendszert. A politikai tisztogatások csúcspontja az úgynevezett "hosszú kések éjszakája" volt 1934-ben, amikor Hitler leszámolt az SA vezetésével.

A náci rendszer központi eleme a totális állam kiépítése volt, amely az egyén teljes alárendelését követelte az államnak. Az 1935-ös nürnbergi törvények jogfosztották a zsidókat, és a zsidóellenes politika 1938-ban a Kristályéjszaka során erőszakos pogromokhoz vezetett. Hitler külpolitikája a terjeszkedésre irányult, amit a rajna-vidéki remilitarizáció, az Anschluss és a müncheni konferencián elért területi engedmények is bizonyítottak.

A világválság Németországban különösen súlyos hatással volt a gazdaságra, növelve a szélsőséges mozgalmak támogatottságát. A nácik hatalomra jutása után állami beavatkozásokkal és fegyverkezéssel próbálták orvosolni a válság hatásait, amely gazdasági fellendülést eredményezett, de egyúttal előkészítette a második világháborút.